

Άγιος Φιλάρετος ο Ελεήμων

/ Το Συναξάρι της Πεμπτουσίας

Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας

Δύο από το σμαραγδένιο σύμπλεγμα των αρετών που επαινεί ιδιαίτερα ο Χριστός μας η ελεημοσύνη και η εργατικότητα έρχονται στο μυαλό μας βλέποντας την ιερή μορφή του Αγίου Φιλαρέτου, του προστάτη των μελισσοκόμων. Η ελεημοσύνη, γιατί αυτή περικοσμούσε τη ζωή του Αγίου Φιλαρέτου, που η Εκκλησία μας τον επονομάζει «Ελεήμονα» και η εργατικότητα, γιατί αυτή χαρακτηρίζει τη μέλισσα, το μικρό αυτό πετούμενο, που παράγει το γλυκύτατο μέλι, προϊόν με μοναδικές γλυκαντικές και σπουδαίες θεραπευτικές ιδιότητες. Οφείλουμε να τονίσουμε ότι αυτές οι δύο αρετές σχετίζονται μεταξύ τους άμεσα, αφού και οι δύο γλυκαίνουν τον άνθρωπο, που σύγκειται από σώμα και ψυχή. Η ελεημοσύνη γλυκαίνει την ψυχή και τη χαριτώνει, ενώ η εργατικότητα γλυκαίνει το σώμα με την απόκτηση πολλών υλικών αγαθών, μέρος από τα οποία όμως πάλι όταν το σκορπίζουμε σε ελεημοσύνες γλυκαίνει και την ψυχή μας, ενώ ταυτόχρονα μας κάνει να προγευόμαστε τη γλυκύτητα της αιωνιότητας, αφού μέσα από την ελεημοσύνη αποταμιεύουμε

αθανασία στα ταμεία των ουρανών.

Φιλάρετος

Ελεημών

Σκορπίσεν
ελοκε Τοῖς πό-
νισιν ή δι-
καίοσύνην αὐ
τοῦ μενει
εἰς τὴν αἰώ
να δύ αἰώνος

Η ελεημοσύνη δεν αποστερεί από υλικά αγαθά τον άνθρωπο. Είτε ελεούμε από το περίσσευμά μας είτε από το υστέρημά μας, αυτά που δίνουμε όχι μόνο δεν χάνονται από τα περιουσιακά μας στοιχεία, αλλά θησαυρίζονται με τόκο τον έπαινο του Θεού μας στην ουράνια τράπεζα και θα τα βρούμε μπροστά μας την ημέρα της Κρίσεως, αφού τα έργα μας μας συνοδεύουν, όπως το Πνεύμα του Θεού γράφει στην Αποκάλυψη: «Τα έργα ακολουθεί μετ' αυτών» (Αποκ. ιδ 13). Θεωρώ ότι όπως είναι απαραίτητο το οξυγόνο για τη υλική ζωή του ανθρώπου έτσι είναι απαραίτητη και η ελεημοσύνη για την ψυχή του, αφού αυτή αποτελεί το οξυγόνο της.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος ονομάζει τη φιλανθρωπία βασίλισσα των αρετών , μητέρα της αγάπης που χαρακτηρίζει τους Χριστιανούς , ισχυρό φάρμακο μετανοίας για τον άνθρωπο , τέχνη, που έχει το εργαστήριό της στον ουρανό , πράξη που δεν καταλύεται, αλλά παραμένει στον αιώνα του αιώνος και μυστήριο ακατανόητο για τους πολλούς, ενταγμένο όμως μέσα στο σχέδιο της σωτηρίας του ανθρώπου.

Η ελεημοσύνη αποτελεί θεάρεστη πράξη, που δεν εξαντλείται με την αποστολή η την κατάθεση η την επίδοση κάποιων σημαντικών υλικών ειδών τα οποία είναι όντως απαραίτητα στους ενδεείς συνανθρώπους μας. Η φιλοσοφία της έχει ως κέντρο την καρδιά του ανθρώπου, η οποία είναι άβυσσος και το μέγεθος της προσφοράς της απεριόριστο. Θα σταθούμε εδώ σε κάποιες πράξεις ελεημοσύνης του Αγίου Φιλαρέτου, για να τιμήσουμε τη μνήμη του και να προσπαθήσουμε να τον μιμηθούμε με έργα αγάπης.

Ο Άγιος Φιλάρετος ήταν «ιλαρός δότης» (Β Κορ. θ 7), όπως αναφέρει ο μέγας Παύλος, και δεν έδινε μόνο από το περίσσευμά του, αλλά και από το υστέρημά του. Ο άνθρωπος της ελεημοσύνης δεν προσφέρει μόνον όταν έχει, αλλά και όταν δεν έχει, όταν στερείται, γιατί η ελεημοσύνη αποτελεί γι' αυτόν καθημερινό του μέλημα. Ο Άγιος Φιλάρετος ήταν πολύ πλούσιος, είχε πλούτη «κείμενα εις έτη πολλά» (Λουκ. ιβ 19), πλούτη που απέκτησε με την εργατικότητά του και τη βοήθεια του Θεού, που έβλεπε ότι πολλαπλασίαζε τα τάλαντά του, αυτά που του έδωσε για να τα εργάζεται. Όσο πιο πολλά είχε τόσο πιο πολλά έδινε. Δεν ήταν όμως μόνος στο σπίτι. Είχε γυναίκα και παιδιά, τα οποία πολλές φορές μεμψιμοιρούσαν για την ευκολία που μοίραζε ο πατέρας τους την περιουσία τους στους φτωχούς. Ιδιαίτερα όταν κατόπιν θεϊκής δοκιμασίας, άρχισαν να περιορίζονται τα αγαθά του και ο ίδιος άρχισε να φτωχαίνει.

Έπειτρεψε κάποτε ο Θεός να φθάσει ο Άγιος Φιλάρετος σε έσχατη φτώχεια. Η γυναίκα του και τα τέκνα του έκλαιγαν. Μια ημέρα δανείσθηκε η σύζυγος ένα ψωμί από κάποιο γείτονα και μάζεψε λίγα χόρτα για να ταΐσει τα μέλη της οικογενείας

της. Τότε ο κυβερνήτης της πόλεως που ήταν φίλος του Αγίου Φιλαρέτου τον σπλαχνίσθηκε και του έστειλε σαράντα κιλά σιτάρι. Μόλις ο Άγιος τα πήρε διοξολόγησε το Θεό που δεν τον εγκατέλειψε, αλλά που πάντοτε φροντίζει για τους δούλους του. Η γυναίκα του γνωρίζοντας την απλοχεριά του Φιλαρέτου μοιράσε το σιτάρι στα παιδιά της και έδωσε και πέντε κιλά στο σύζυγό της, ο οποίος όμως πάλι κατά τη συνήθειά του το μοίρασε στους φτωχούς. Όταν και αυτό τελείωσε ο Άγιος Φιλάρετος μη έχοντας τι άλλο να φιλέψει τους φτωχούς του έπαιρνε από το μελισσώνα του και τους χόρταινε με γλυκύτατο μέλι. Όταν τα παιδιά του αντιλήφθηκαν ότι και το μέλι ο πατέρας τους το μοιράζει στους φτωχούς πήγαν και βρήκαν μόνο μια κυψέλη ατρύγητη. Την τρύγησαν και όταν ήλθε ο πατέρας τους να πάρει μέλι για κάποιο φτωχό, δεν βρήκε τίποτα. Καταστενοχωρημένος ο εύσπλαχνος Άγιος γύρισε σπίτι του και μη έχοντας κάτι να δώσει έβγαλε το ένδυμά του και του το έδωσε, για να μη φύγει ο φτωχός με άδεια χέρια από το σπίτι του. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι η ελεημοσύνη του Αγίου Φιλαρέτου δεν είχε όρια, γι' αυτό και ο παντελεήμονας Χριστός μας τον αξίωσε της χαράς των ουρανών, της ατελεύτητης μακαριότητος, και των κόλπων του Αβραάμ, για να χαίρεται αιώνια μαζί με το φτωχό Λάζαρο της γνωστής μας παραβολής.

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN